

(המשך מעמוד 12)

עליו, מילכד פרקליטו, ואולי אשתו, לא יידע איש מה אירע לו, זאילו אנשים רבים אחרים, שלא נעצרו אלא נעדרים מסיבה אחרת, ימצאו את עצמם לפתע במרכז הרושת וזדונית של שמועות.

סכנה 5: חבלה בחקירה

יש לעניין זה עוד צד, הנשכה לעיתים קרובות. התיקשורת ההמונית ממלאה תפקידים רבים, מהם אוטומטיים, שאף היא עצמה אינה מודעת להם.

הנה מפרסם עיתון שפלוגי נעצר כחשוד ברצח נערה בכביש באר-שבע, בשעה זו וזו, אחד ממאות אלפי הקוראים נזכר לפתע; האם לא ראיתי אותו באותה שעה באוטובוס לחיפה?

המיקרה ההפוך: מישהו רואה את התמונה ואומר "רגע הרי את האיש הזה ראיתי ליד מקום הפשע!"

הפירסום מביא לא פעם למישטרה — וגם למערכות העיתונים — מבוכ של מידע, גם נכון וגם דימויוני. בכך חקירה יכולה שיתוף-הפעולה של הציבור, הנובע מן הפירסום בכלי-התיקשורת, למלא תפקיד חשוב, ורוב מיקרי ובכתיבם גמרי.

כל זה ייעלם כאשר ייגזרו השמות, והכל ייעטף במעטה עבה של אלמוניות.

סכנה 6: השתקת פרשן

כאן אנחנו מגיעים למישור אחר לגמרי. לדעתי זהו המישור האמיתי המעניין את הגורמים המסתתרים מאחרי היוזמה התמימה לחוקק חוק של איסור פירסום. עומד להיווצר כאן מצב שהוא גם אבסורדי, וגם מנוגד מעיקרו לטובת הציבור. נביח שמחר עומד העולם הזה לפתוח בחקירה מקיפה נגד אישיות בכירה במדינה, החשודה במעשי-שחיתות בהיקף של מאות מיליוני לירות.

העיתון יחקר, ויחזיק לפרסם, באותו רגע יהיה בידי השיטון אמצעי פשוט ביותר לשים קץ לחקירה: הוא יעצור את האיש.

אם יתקיים החוק, לא יידע איש על דבר המעצר. החקירה העיתונאית תיחנק באיבה, האיש יישב זמן-מה בשקט (מישהו ידאג שלא יסכול יותר מדי), ושלומו על ישראל ועל המימסד.

התירוץ לכך יהיה: בסדר, חקרתם, אבל ברגע שנפתחה חקירת המישטרה, נסתים תפקידכם.

אין טעות גדולה מזו. חקירת העולם הזה בפרשת אשר ידלין לא נפסקה ברגע שהתחילה חקירת המישטרה. להיטך: בשלב זה הוסיף זרם המידע להגיע לעיתון, ואף גבר. העיתון הוסיף לגלות, והגילויים עזרו למישטרה ודירבנו אותה. ניצב-מישנה בנימין זיגל הכריז בבית-המישפט: "בכל מקום שהמישטרה מגיעה, מסתבר כי העולם הזה היה שם לפניו."

תפקיד העיתון הוא רצוף, והוא מלווה את תפקיד המישטרה, התביעה והמישפט לכל אורך הדרך. עד לפסקי-הדין הסופי — ואין הוא מסתיים גם שם.

התוצאה העיקרית של הצעת-החוק, אם תתקבל, תהיה לחבל בתפקיד זה, לעצור את גלגלי החקירה העיתונאית ולאפשר את החזרת אותה אווירה של השתקת, קנונייה והעממה, שהיתה קיימת בעבר, תוך שיתוף-פעולת הדוק בין המימסד המיפדגתי, עיתונאים מרכזיים ומוסדות המישטרה והתביעה.

צירוף של נסיבות — ובכללן פעולת עיתון זה — חיסלו אווירה זו, לפחות חלקית, וכך נתאפשרה התחלה של תהליך טיהור והבראה. אם תתקבל הצעת-החוק זו, יתחיל התהליך ההפוך: הורדת מסך-הברזל מחדש, להגנת המימסד ובני-תפוקיו.

יווצר מצב שהוא אבסורדי מעיקרו: עיתון ינהל חקירה נגד פלוני, וזו תכה גלים ככל רחבי המדינה. לפתע ישתתק הפירסום. מרגע מעצרו ועד להגשת כתב-האישום נגדו, תשרור שתיקה רועמת. אחרי הגשת כתב-האישום, יתחיל כל העניין מחדש.

זהו אבסורד עץ גבי אבסורד. מותר לפרסם את הכל — כל זמן שאין ראיות מספיקות כדי לעצור את האיש. דווקא ברגע שתימצאנה ראיות כאזה, יידרש העיתון להפסיק את פירסום גידויו.

נחזור לפרשת ידלין. העולם הזה פירסם מה שפירסם. גילוייה מכים גלים במדינה. הציבור כולו מרותק, ועוקב בדריכות אחרי הגילויים. לפתע, בעיקבות תלונה שהגיש כתב העולם הזה למישטרה (אם תתקבל הצעת-החוק, איזה עיתונאי יגיש בעתיד תלונה כזאת, שתגזור עליו אלם?) נכנסת המישטרה לפעולה ועוצרת את האיש. שקט. דממה. ידלין יוק.

סכנה 7: חרושת השמועות

זהם כמציאות, ידלין לא יהיה בבחינת "יוק". הטבע אינו סובל חלל ריק. אני מנבא כאן שאם תתקבל הצעת-החוק ותהפוך חוק המדינה, לא יחזיק חוק זה מעמד כמציאות אפילו יום אחד.

העיתונים לא יפרו את החוק. הם פשוט יעקפו אותו. עד יום מסויים ידברו העיתונים, באותיות של קידוש-הלבנה על מעלליו של אשר ידלין, ועל מהלך החקירה נגדו. למחרת היום ייעלם שמו של ידלין, אבל הכותרות של קידוש-הלבנה יישארו, ואף יגדלו. יאמר כי "מנכ"ל מסויים חשוד בגביית שוחד".

"האיש הקטן מסרב לשתף פעולה עם חוקריו", "אחותו של העסקן הבכיר חשודה בגניבת תמונות".

ייתכן כי העיתונים אף ירוויחו ממצב זה. הם ימלאו שמות-צופן מגרים, שיזהיבו את דמיון הציבור.

מאחר שלא ייזכרו האנשים בשמם, יותר הרסן של האחריות העיתונאית. כתבים ירשו לעצמם לקטט את האמת ולהוסיף פרטים פיקאנטיים בלתי-בדוקים. מורא הוק-לשון-הרע, המסחיד כיום את העיתונאים, ייעלם. מה שלא ניתן להיאמר על אשר ידלין בשמו המפורש, יאמר על "המנכ"ל המסויים", "העסקן הבכיר", עלומי-השם.

כבר היו דברים מעולם. במלחמת שש-הימים מלאה הארץ לפתע שמועות וזדוניות, כאילו נעצר השר המנוח ישראל ברזילי בעון ריגול. הדברים הגיעו לכך שרבות ומאות-אלפים דיברו על כך בגלוי, היה צורך לתת לברזילי לדבר ברדיו, כדי להפריך את השמועה. שאיש אינו יודע עד היום היכן צמחה ומדוע.

לפני כן נפוצה פעם שמועה כי כלחו של דייד בן-גוריון — אשה נחמדה וטובה לכל הדיעות — נעצרה בעון ריגול. עד שהעולם הזה חשף שמועות אלה והפריך אותן, לא פסקו הריגונים. במיקרה אחר הפריך העולם הזה, באותה צורה, מסע-שמועות שהציף את כל הארץ באופן מיסתורי. כאילו נתפס טדי קולק במעילה.

כל זה יהיה כאין וכאפס לעומת מה שיתרחש אם תתקבל הצעת-החוק זו. תיפתח אורגיה של שמועות, שתימשך שנים רבות. לא לחינם אמר ד"ר יהושע רוטנשטרייך על הצעת-החוק זו: "חרושת שמועות תמצא קרקע פוריה לסיפורי-זיועה שלא היו. יהיה זה אבסורד שאין דוגמתו — הרכילות תחוג את יומה".

גם מבחינה זו תשיג הצעת-החוק את היפך הומה. המוצהרת של בעליה.

מכתבה הכאה בסדרה זו ינתה אורי אבנרי את הדרכים לתיקון המצב הקיים מבלי לפגוע בחופש העיתונות.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

"ידוע בעולם", סיפר פרופסור הררי בראיון שהעניק לפני כשנה, "שיש אני שים שהאנרגיה שלהם חלשה ומפוזרת. בדיקות רפואיות הוכיחו שהאנרגיה שלי מרוכזת, ולכן אני יכול לעזור לאנשים שהאנרגיה שלהם מפוזרת. בדרך של טל-פתיח והיפנוזה אני מעביר לחולה חלק מן האנרגיה שלי, וכשאני נוגע בו בידי מתרחש תהליך של הזדווגות, כשם ש-קורה לזכר ונקבה. האנרגיה שאני מעביר אליו עוזרת לו להתגבר על בעיותיו."

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

הטיפולים שלו. הררי לא הסתפק רק באינוס נשים. צעיר, שבא אליו לטיפול נגד אוננות ותסביכים נפשיים. סיפר כי גם הוא הופנט ונאנס על-ידי הררי.

